

Ενημερωτικό του αιρετού στο ΚΥΣΔΕ
Θοδωρή Κατσωνόπουλου
εκλεγμένου με το ψηφοδέλτιο των
Συνεργαζόμενων Εκπαιδευτικών Κινήσεων

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΟΥ ΚΥΣΔΕ ΣΤΙΣ 29/07/2025
ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι,

Στις 29 Ιουλίου 2025 συνεδρίασε το ΚΥΣΔΕ με βασικό αντικείμενο την εξέταση των αποσπάσεων από ΠΥΣΔΕ σε ΠΥΣΔΕ και στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση. Η συνεδρίαση είχε βαρύτητα τόσο για τη βραχυπρόθεσμη κάλυψη αναγκών όσο και για τις ζωές των ίδιων των εκπαιδευτικών, των οικογενειών τους και τη λειτουργικότητα των σχολικών μονάδων.

Λόγω του όγκου των αιτήσεων και των πολλών παρεμβάσεων, δεν εξετάστηκαν τα υπόλοιπα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης, όπως οι αποσπάσεις σε Μουσικά Σχολεία (εκπαιδευτικοί μουσικής και γενικής παιδείας), οι αιτήσεις παραιτήσεων και άλλα ζητήματα. **Επόμενη συνεδρίαση του ΚΥΣΔΕ**, όπου θα εξεταστούν **όλα τα εναπομείναντα θέματα** της συνεδρίασης της 29^{ης} Ιουλίου, όπως **και οι συμπληρωματικές μεταθέσεις στην ΕΑΕ**, είναι προγραμματισμένη στις 4 Αυγούστου.

ΑΠΟΣΠΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΑΕ

Συνολικά εξετάστηκαν 65 αιτήσεις, από τις οποίες ικανοποιήθηκαν οι 59.

- 16 νέες αιτήσεις: Θετική εισήγηση για τις 12, αρνητική για 4, όλες από νεοδιόριστους/ες που δεν εμπίπτουν στο άρθρο 62 του ν. 4589/2019 (παρ. 13Α). Διαφοροποιήθηκαν τόσο συνολικά όσο και κατά περίπτωση. Με τεκμηριωμένες παρεμβάσεις επισήμανα την ανάγκη ευελιξίας όπου υπάρχουν σοβαροί προσωπικοί και οικογενειακοί λόγοι.
- 6 τροποποιήσεις: Θετικά όλες.
- 19 επανεξετάσεις: Θετικά όλες.
- 24 ανακλήσεις: Θετικά όλες.

ΑΠΟΣΠΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΥΣΔΕ ΣΕ ΠΥΣΔΕ

261 αιτήσεις εξετάστηκαν, εκ των οποίων ικανοποιήθηκαν οι 227.

Νέες αιτήσεις:

- 30 εξετάστηκαν, από τις οποίες 7 απορρίφθηκαν.
- 1 αίτηση νεοδιόριστης απορρίφθηκε λόγω μη ένταξης στις διατάξεις του άρθρου 62.
- Από 5 λόγω ασθένειας, εγκρίθηκαν 2, απορρίφθηκαν 3.
- Και οι 2 αιτήσεις για ποσοστό αναπηρίας 75%+ (εκπαιδευτικού ή συζύγου) εγκρίθηκαν.
- Οι 3 αιτήσεις ως γονείς παιδιού με αναπηρία 67%+ εγκρίθηκαν.
- Οι 2 αιτήσεις πολύτεκνων ικανοποιήθηκαν.

- 1 αίτηση αιρετού ΟΤΑ εγκρίθηκε.
- Από τις 8 αιτήσεις συζύγων ένστολων, απορρίφθηκαν οι 3 (2 νεοδιόριστων και 1 ΤΕ16).
- Από 15 τροποποιήσεις, 2 απορρίφθηκαν.
- 4 τροποποιήσεις συζύγων ένστολων εγκρίθηκαν όλες.
- Από 73 επανεξετάσεις, 11 απορρίφθηκαν.
- Από 10 επανεξετάσεις ειδικής κατηγορίας νεοδιοριζόμενων, μόνο η 1 εγκρίθηκε.
- Από 13 ενστάσεις, 7 απορρίφθηκαν.
- Οι 94 ανακλήσεις εγκρίθηκαν όλες.

ΘΕΣΕΙΣ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Στις περιπτώσεις των νεοδιόριστων, όπου ο νόμος είναι άκαμptos, η διοίκηση θα μπορούσε και θα έπρεπε να επιδείξει περισσότερο πνεύμα και λιγότερο γράμμα. Όπως αρεσκόταν να υπενθυμίζει ο πρώην Υπουργός Παιδείας Κ. Πιερρακάκης, επικαλούμενος τον Απόστολο Παύλο: «Το γαρ γράμμα αποκτείνει, το δε πνεύμα ζωοποιεί». Ένα πνεύμα που λείπει στις περιπτώσεις δικαστικών συμπαραστατών συγγενών ΑμεΑ, σοβαρών θεμάτων υγείας, διαλυμένων οικογενειών με τα μέλη διασκορπισμένα ανά την Ελλάδα, επικυρωμένων καταστάσεων με δικαστικές αποφάσεις.

Η ομηρία των νεοδιόριστων για δύο έτη πρέπει να σταματήσει.

Η πρόταση και θέση του κλάδου για ένα έτος υποχρεωτική υπηρετηση και μετά δυνατότητα μετάθεσης ή απόσπασης, πρέπει να ρυθμιστεί άμεσα. Είναι βασική αναγκαιότητα για την κινητικότητα του κλάδου τα επόμενα χρόνια. Άλλωστε μόνιμοι διορισμοί γίνονται και θα γίνονται και τα επόμενα χρόνια.

Μετατάξεις - Πότε θα ανακοινωθούν;

Το ΚΥΣΔΕ έχει ολοκληρώσει τις σχετικές διαδικασίες εδώ και καιρό. Αναμένεται η υπογραφή και η ανακοίνωση των αποφάσεων.

Πίση και αίτημά μας είναι να υπογραφούν άμεσα.

Ευελπιστώ ότι θα έχουν ανακοινωθεί μέχρι τα τέλη της επόμενης εβδομάδας.

Αποσπάσεις σε Φορείς - Διαφάνεια;

Η διαδικασία δεν είναι αρμοδιότητα του ΚΥΣΔΕ, όπως έχουμε επανειλημμένα τονίσει.

Είναι πρωταρχικό αίτημα του κλάδου όλες οι αποσπάσεις, δηλ και στους φορείς, να είναι στην αρμοδιότητα του ΚΥΣΔΕ για λόγους διαφάνειας και αξιοκρατίας.

Η άτυπη πληροφόρηση είναι ότι θα ικανοποιηθεί μικρός αριθμός αιτήσεων μέχρι και τα τέλη Αυγούστου.

Η αυθαιρεσία σε όλο της το μεγαλείο. Πολλοί εκπαιδευτικοί, με τα απαιτούμενα προσόντα και πρόταση - αποδοχή από τον φορέα, αποκλείστηκαν. Γιατί άραγε;

Επόμενα βήματα – Θέσεις για τα ΤΕ και τους διορισμούς

Οι ΔΔΕ και ΠΔΕ οφείλουν μέχρι 30 και 31 Ιουλίου αντίστοιχα να δηλώσουν τα οργανικά κενά για τις νέες θέσεις σε ΤΕ.

Να δοθεί/θα έπρεπε να δοθεί η δυνατότητα βελτίωσης και σε εκπαιδευτικούς που έχουν οργανική, όχι μόνο στους εκπαιδευτικούς «σε διάθεση».

Τη Δευτέρα 4 Αυγούστου θα "τρέξουν" οι συμπληρωματικές μεταθέσεις (μόνο για εμπρόθεσμες αιτήσεις του Οκτωβρίου 2024 που δεν ικανοποιήθηκαν).

Επέμεινα και τοποθετήθηκα αρνητικά στη διαδικασία που ακολουθεί το Υπουργείο, η οποία παραβιάζει την αρχή της ισονομίας.

Αναμένεται μέσα στις επόμενες ημέρες η ψήφιση διάταξης όπου θα προβλέπεται ότι στα Τμήματα Ένταξης (ΤΕ) δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ο αριθμός των μαθητών που απαιτείται για τη δημιουργία οργανικής θέσης εκπαιδευτικού ΠΕ04 ΕΑΕ μειώνεται από 300 σε 250. Αυτό σημαίνει ότι σε ένα Τμήμα Ένταξης με 250 μαθητές, μπορεί να ιδρυθεί οργανική θέση για εκπαιδευτικό ΠΕ04. Είναι κρίσιμο το 250 να ληφθεί υπόψη για τα οργανικά κενά που θα διατεθούν για τους επερχόμενους διορισμούς.

Συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε για:

- Ουσιαστική στήριξη των εκπαιδευτικών,
- Θεσμική κατοχύρωση διαφανών διαδικασιών,
- Μείωση της γραφειοκρατίας και της αυθαιρεσίας,
- Δικαίωμα στην κινητικότητα, στον οικογενειακό προγραμματισμό, στον επαγγελματικό σεβασμό.

Απαράδεκτες απαιτήσεις εν μέσω θερινών αδειών Αποστολή στοιχείων σε χρόνο μηδέν – Όταν οι προθεσμίες δεν σέβονται ούτε την άδεια!

Είναι τουλάχιστον παράλογο και προσβλητικό για όλους τους εκπαιδευτικούς να ζητούνται, τέλη Ιουλίου (το ίδιο θα γίνει και τον Αύγουστο), στοιχεία για το προσωπικό, τις κτιριακές υποδομές, τις ανάγκες σχολικών μονάδων, **μέσα σε ασφυκτικές προθεσμίες, εν μέσω θερινών αδειών!** Πρόκειται για μια πρακτική που επαναλαμβάνεται κάθε καλοκαίρι, η οποία:

- Δείχνει απόλυτη έλλειψη σεβασμού προς το θεσμοθετημένο δικαίωμα της άδειας,
- Υποτιμά την πραγματικότητα λειτουργίας των σχολείων κατά την καλοκαιρινή περίοδο,
- Μετακυλίζει τις ευθύνες για κάθε καθυστέρηση ή "αδυναμία" στην εκπαιδευτική βάση.

Είναι σαφές πως η διοικητική ιεραρχία ακολουθεί εντολές άνωθεν. Η ευθύνη λοιπόν, είναι στην ίδια την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, η οποία εδώ και χρόνια επιλέγει να:

- Λειτουργεί με προχειρότητα και ασυνέπεια
- Καθυστερεί τον προγραμματισμό
- Πιέζει για αποτελέσματα σε «νεκρό» χρόνο λειτουργίας του σχολείου
- Αγνοεί τις πραγματικές συνθήκες της δημόσιας εκπαίδευσης.

Ο θεσμός της καλοκαιρινής άδειας είναι νόμιμο δικαίωμα των εκπαιδευτικών.

Η διοίκηση της Παιδείας δεν γίνεται με βιαστικές φόρμες μέσα στον Ιούλιο.

Χρειάζεται σοβαρότητα, προγραμματισμός και σεβασμός στους ανθρώπους που σηκώνουν καθημερινά το βάρος της δημόσιας εκπαίδευσης.

Πρέπει το Υπουργείο Παιδείας να αναλάβει τις ευθύνες του και να σταματήσει να μετατρέπει τις σχολικές μονάδες σε γραφεία διεκπεραίωσης εγγράφων εκτός ωραρίου, εκτός λογικής και δυστυχώς εκτός σεβασμού.

Το αίτημα για μαζικούς μόνιμους διορισμούς παραμένει αδιαπραγμάτευτο - Οι ανάγκες δεν καλύπτονται με ημίμετρα

Υπογραμμίζουμε την **επιτακτική ανάγκη κάλυψης όλων των πραγματικών εκπαιδευτικών κενών**. Οι επικείμενοι διορισμοί συνιστούν μια θετική εξέλιξη, αποτέλεσμα των διαρκών πιέσεων και αγώνων του εκπαιδευτικού κινήματος, αλλά και μια επιβεβλημένη από τις συνθήκες αναγκαιότητα. Ωστόσο, υπολείπονται σημαντικά των πραγματικών, πάγιων και διαρκών αναγκών της εκπαίδευσης, όπως αυτές αποτυπώνονται στις χιλιάδες προσλήψεις αναπληρωτών/τριών κάθε σχολική χρονιά.

Παρά την εφαρμογή του λεγόμενου «εξορθολογισμού» των εκπαιδευτικών αναγκών, με στόχο την εξοικονόμηση πόρων, μέσω μαζικών συγχωνεύσεων, καταργήσεων τμημάτων και άλλων περιοριστικών παρεμβάσεων, η πραγματικότητα των τελευταίων ετών παραμένει αμετάβλητη. Η σχολική χρονιά στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση εξακολουθεί να ξεκινά με σοβαρές ελλείψεις σε εκπαιδευτικό προσωπικό, που συχνά δεν καλύπτονται ούτε έως το τέλος του πρώτου τετραμήνου. Και με βάση τις προβλεπόμενες κατανομές, τίποτα δεν δείχνει ότι η κατάσταση αυτή θα αντιστραφεί με τους επικείμενους διορισμούς. Αντίθετα, διαφαίνεται η αναπαραγωγή της ίδιας υποστελέχωσης, με σοβαρές συνέπειες για τη μόρφωση των μαθητών/τριών και τα εργασιακά δικαιώματα των εκπαιδευτικών.

Η μόνη ουσιαστική λύση είναι οι μαζικοί, μόνιμοι διορισμοί, με βάση τις πραγματικές και όχι τις «λογιστικά προσαρμοσμένες» ανάγκες της εκπαίδευσης. Είναι γνωστό ότι **τα κενά που δηλώνονται επίσημα απέχουν παρασάγγας από την πραγματικότητα**. Μέσω των εξορθολογιστικών πρακτικών του Υπουργείου, οι ανάγκες υποβαθμίζονται σκόπιμα για να χωρέσουν σε στενά δημοσιονομικά περιθώρια.

Απαιτούμε πλήρη αποτύπωση των κενών και κάλυψή τους στο σύνολο των ειδικοτήτων, χωρίς αποκλεισμούς και μεροληψίες. Η πολιτεία οφείλει να σταματήσει να ανακυκλώνει τις ελλείψεις και την ομηρία των εκπαιδευτικών. Χρειάζεται τώρα ένας **ουσιαστικός εκπαιδευτικός σχεδιασμός**, με επίκεντρο τους μαθητές/τριές μας, με βάση τις αυξημένες ανάγκες των σχολικών μονάδων και όχι το λογιστήριο του κράτους.

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε εν μέσω κρίσιμων εξελίξεων για το μέλλον της δημόσιας εκπαίδευσης. Η διαδικασία των διορισμών που βρίσκεται σε εξέλιξη, όπως και οι ρυθμίσεις για τις νέες οργανικές θέσεις, αφορούν άμεσα τη διαμόρφωση του εκπαιδευτικού χάρτη για τα επόμενα χρόνια. **Τώρα είναι η ώρα ο κλάδος να παρέμβει αποφασιστικά**, με τεκμηριωμένες θέσεις, συλλογικό αγώνα και πίεση.

Οφείλουμε να υπερασπιστούμε τα μορφωτικά δικαιώματα των μαθητών/τριών και τα εργασιακά δικαιώματα των εκπαιδευτικών, **απέναντι σε μια πολιτική που συνεχίζει να αντιμετωπίζει τις ανάγκες της εκπαίδευσης με όρους «λογιστικής διαχείρισης»**. Το συμφέρον του κλάδου ταυτίζεται με την **κάλυψη όλων των πραγματικών κενών, σε όλες τις ειδικότητες και σε κάθε σχολείο της χώρας**. Καμία ειδικότητα δεν περισσεύει, καμία περιοχή δεν πρέπει να μείνει πίσω. Οι **μαζικοί, μόνιμοι διορισμοί** είναι επιβεβλημένο βήμα για τη λειτουργία ενός δημόσιου σχολείου ισότητας, ποιότητας και πληρότητας για όλες και όλους.

Η ίδρυση των Τμημάτων Ένταξης είναι θετικό βήμα Χρειάζεται συνέχεια και ευθύνη Όχι άλλες ημίμετρες λύσεις και προσχηματικές παρεμβάσεις

Η πρόσφατη απόφαση του Υπουργείου Παιδείας για την **ίδρυση 3.448 νέων Τμημάτων Ένταξης (Τ.Ε.)**, εκ των οποίων **892 στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση** (480 σε Γυμνάσια, 231 σε ΓΕΛ και 181 σε ΕΠΑΛ), **συνιστά αναμφισβήτητο ένα θετικό βήμα προς την κατεύθυνση της ενταξιακής εκπαίδευσης**, το οποίο το εκπαιδευτικό κίνημα διεκδικούσε διαχρονικά. Είναι το **αποτέλεσμα πολυετούς πίεσης, τεκμηριωμένων αιτημάτων και της διαρκούς ανάδειξης των αναγκών χιλιάδων μαθητών/τριών**.

Η ίδρυση χωρίς στελέχωση είναι γράμμα κενό

Ωστόσο, η θετική αυτή εξέλιξη κινδυνεύει να αποδυναμωθεί αν δεν συνοδευτεί από ουσιαστικά μέτρα εφαρμογής, με πρώτο και βασικό τη **στελέχωση όλων των νέων Τ.Ε. με μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό**. Η εξαγγελία για 10.000 μόνιμους διορισμούς δεν επαρκεί για να καλύψει τις οξυμένες ανάγκες της σχολικής πραγματικότητας. Ειδικά στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, όπου ο αριθμός των Τ.Ε. σχεδόν διπλασιάζεται (από 776 σε 1.668), η απουσία μόνιμου προσωπικού καθιστά αβέβαιη τη λειτουργία τους.

Η ίδρυση των Τ.Ε. δεν έχει κανένα ουσιαστικό νόημα αν αυτά δεν λειτουργήσουν με μόνιμους εκπαιδευτικούς ΕΑΕ και όλο το υπόλοιπο εξειδικευμένο προσωπικό, αλλά και με την απαραίτητη διοικητική και επιστημονική υποστήριξη.

Η ΕΑΕ δεν μπορεί να λειτουργεί με «μπαλώματα» και αναπληρωτές

Το ΥΠΑΙΘΑ συνεχίζει να αντιμετωπίζει την Ειδική Αγωγή με προσλήψεις κυρίως αναπληρωτών, αποφεύγοντας την αναγκαία επένδυση σε μόνιμο ανθρώπινο δυναμικό. Αυτό σημαίνει:

- εκπαιδευτικοί χωρίς συνέχεια στην παρέμβασή τους,
- μαθητές που χάνουν πολύτιμο χρόνο στήριξης,
- σχολικές μονάδες που παλεύουν να οργανωθούν κάθε Σεπτέμβρη από την αρχή.

Η δημιουργία νέων Τ.Ε. πρέπει να συνοδευτεί από άμεση ενίσχυση του αριθμού των μόνιμων διορισμών, ξεπερνώντας κατά πολύ τις συνολικά 10.000 θέσεις που ανακοινώθηκαν. Το αίτημα είναι κάθε νέα εκπαιδευτική δομή να στελεχώνεται με μόνιμο προσωπικό από την πρώτη μέρα λειτουργίας της.

Ενταξιακή Εκπαίδευση - Όραμα χωρίς προϋπολογισμό;

Το Υπουργείο κάνει λόγο για «ισότιμη πρόσβαση» και «καθολική εφαρμογή», όμως η πραγματικότητα στα σχολεία της περιφέρειας, με υπόγειες αίθουσες, χωρίς ΕΕΠ ΕΒΠ, χωρίς υποδομές, διαψεύδει τον θριαμβευτικό τόνο των ανακοινώσεων.

Δεν υπάρχει ενταξιακή εκπαίδευση χωρίς αναβαθμισμένα κτίρια, χωρίς υποστηρικτικές δομές, χωρίς ουσιαστική συνεργασία σχολείου – ΚΕΔΑΣΥ – οικογένειας.

Τα Τμήματα Ένταξης δεν είναι λύση στο περιθώριο, ούτε εργαλεία διαχείρισης μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες ή/και ψυχοσυναισθηματικές διαταραχές κ.α. Είναι πυλώνες του δημόσιου σχολείου, που προϋποθέτουν χρόνο, επιστημονική στήριξη, επιμόρφωση, συλλογική παιδαγωγική κουλτούρα. Είναι η ίδια η ιδέα της συμπερίληψης, που δεν μπορεί να εξαντλείται σε Δελτία Τύπου.

Οφείλουμε να διεκδικήσουμε:

- **Στελέχωση όλων των νέων Τ.Ε.** με μόνιμους εκπαιδευτικούς ΕΑΕ, με κάλυψη όλων των κενών με διαφάνεια και ορθολογισμό.

- **Άμεση αύξηση του αριθμού των μόνιμων διορισμών**, με βάση τις πραγματικές ανάγκες των σχολικών μονάδων.

- Στήριξη των Τ.Ε. με ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό (ΕΕΠ – ΕΒΠ), επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, σύγχρονα προγράμματα και υποδομές.

- Καθολική λειτουργία ΚΕΔΑΣΥ με πλήρη στελέχωση και διασφάλιση της συνεργασίας με τις σχολικές μονάδες.

- **Καμιά υποβάθμιση του ρόλου των εκπαιδευτικών** γενικής και ειδικής αγωγής στη διαμόρφωση του παιδαγωγικού σχεδιασμού.

- **Διεύρυνση και ποιοτική ενίσχυση των Τ.Ε.** Άμεση ίδρυση και νέων Τ.Ε. σε σχολεία που εξακολουθούν να μένουν ακάλυπτα, με βάση τις αυξημένες μορφωτικές και ψυχοκοινωνικές ανάγκες των μαθητών και μαθητριών. Όχι άλλες καθυστερήσεις ή αποκλεισμοί με πρόσχημα τον «πληθυσμό» ή τα «κριτήρια κόστους».

- **Ξεκάθαρες θέσεις για τις ειδικότητες και την κατανομή ωρών.** Πλήρης κάλυψη των Τ.Ε. από τις υπάρχουσες ειδικότητες εκπαιδευτικών (ΠΕ02, ΠΕ03, ΠΕ04), χωρίς αποκλεισμούς στους ΠΕ04 λόγω του «κόφτη», με ενίσχυση της παρουσίας και άλλων ειδικοτήτων ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε σχολείου.

- **Επανασχεδιασμό της λειτουργίας των Τ.Ε.** με ενίσχυση του παιδαγωγικού ρόλου τους, ώστε να είναι χώροι ουσιαστικής συμπερίληψης και γνωστικής στήριξης, με σεβασμό στην προσωπικότητα κάθε μαθητή.

Είναι αναγκαίο να προηγηθεί φάση συμπληρωματικών μεταθέσεων, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς της ΕΑΕ να δηλώσουν εκ νέου ενδιαφέρον και να διεκδικήσουν οργανικές θέσεις που δεν ήταν γνωστές/διαθέσιμες τον Οκτώβριο του 2024.

Το σχολείο της ισότητας και της συμπερίληψης δεν μπορεί να είναι ένα επικοινωνιακό αφήγημα. Είναι **κοινωνική ανάγκη**, είναι παιδαγωγικό χρέος, είναι πολιτική ευθύνη.

Η ίδρυση Τμημάτων Ένταξης μπορεί να αποτελέσει τομή, αρκεί να συνοδευτεί από τα απαραίτητα εργαλεία για να λειτουργήσει πραγματικά.

Το συνδικαλιστικό κίνημα οφείλει να παρακολουθεί και να παρεμβαίνει αποφασιστικά, για να μη μείνει το όραμα της ενταξιακής εκπαίδευσης στα χαρτιά.

Συμπερίληψη στην πράξη, όχι στα λόγια! Μόνιμοι διορισμοί εδώ και τώρα!

Η Τέχνη στο Εδώλιο

Σε μια εποχή που οι παγκόσμιες κρίσεις απαιτούν περισσότερη ανθρωπιά, σκέψη και ευαισθησία, το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα επιλέγει να στοχοποιεί ακριβώς αυτούς που τις διδάσκουν. Η πρόσφατη κλήση σε Ένορκη Διοικητική Εξέταση της θεατρολόγου και προέδρου του ΣΕΠΕ Ζακύνθου, Έφης Λάζου, εξαιτίας του περιεχομένου θεατρικής παράστασης για την ειρήνη και τα παιδιά της Παλαιστίνης, φέρνει στο φως ένα βαθύτερο και ανησυχητικό φαινόμενο, την σταδιακή απαξίωση των τεχνών, των κοινωνικών επιστημών και της παιδαγωγικής ελευθερίας στην εκπαίδευση.

Η παράσταση «Η Άννα Φρανκ συνομιλεί με τα Παιδιά της Παλαιστίνης», αποτέλεσμα αυθεντικής καλλιτεχνικής και παιδαγωγικής πρωτοβουλίας, στόχευε στην ευαισθητοποίηση γύρω από τη βία, τον πόλεμο και τις παραβιάσεις δικαιωμάτων των παιδιών. Αντί να αναγνωριστεί ως παιδαγωγικό εργαλείο και πράξη κοινωνικής συνείδησης, έγινε αφορμή για πειθαρχική δίωξη, χωρίς καν νομική ή υπηρεσιακή βάση.

Δεν είναι το πρώτο περιστατικό. Προηγήθηκε η περίπτωση της δασκάλας Ελ. Παλαισιδίου, που διώχθηκε για ένα εικαστικό έργο μαθητών στο πλαίσιο της Διεθνούς Ημέρας Ειρήνης. Και μόλις πρόσφατα, αφαιρέθηκε από σχολικό βιβλίο Γλώσσας το άρθρο του Π. Παπακωνσταντίνου για τα παιδιά της Γάζας. Όλες οι περιπτώσεις έχουν ένα κοινό. Τον φόβο απέναντι σε ό,τι δεν χωρά στο «ουδέτερο», αποστειρωμένο, «ακίνδυνο» σχολείο.

Το σχολείο, όμως, οφείλει να είναι τόπος σκέψης, ελευθερίας και έκφρασης. Να διαπαιδαγωγεί στην ενεργή δημοκρατία, όχι στη σιωπή. Οι τέχνες, η ιστορία, η κοινωνιολογία, η φιλοσοφία δεν είναι πολυτέλειες αλλά βασικά εργαλεία καλλιέργειας κριτικής σκέψης, ενσυναίσθησης και πολιτισμικής συνείδησης. Η συστηματική περιθωριοποίησή τους από τα προγράμματα σπουδών και η στοχοποίηση των ανθρώπων που τις υπηρετούν συνιστούν βαρύτατη απειλή για το μορφωτικό και δημοκρατικό χαρακτήρα της εκπαίδευσης.

Όταν διεθνείς οργανισμοί όπως ο ΟΗΕ, η UNICEF και η Διεθνής Αμνηστία καταγγέλλουν μαζικά εγκλήματα πολέμου και ανθρωπιστικές καταστροφές, η κλήση σε απολογία μιας εκπαιδευτικού που «τολμά» να ενσωματώσει την πραγματικότητα και την ιστορία στην τέχνη της είναι όχι απλώς αδικαιολόγητη, είναι επικίνδυνη.

Υπονομεύει το δικαίωμα των παιδιών στη μόρφωση, τον διάλογο και την ειρηνική συνύπαρξη.

Η περίπτωση της Έφης Λάζου δεν αφορά μόνο ένα πρόσωπο. Αφορά το δικαίωμα όλων των εκπαιδευτικών να μιλούν, να δημιουργούν, να αφυπνίζουν. Αφορά τον ρόλο του σχολείου ως χώρου ελευθερίας.

Η σιωπή είναι συνενοχή. Και σε έναν κόσμο που φλέγεται, η Τέχνη και η Παιδεία οφείλουν να πάρουν θέση. Όχι να διώκονται γι' αυτήν.

Η συστηματική υποβάθμιση των Καλλιτεχνικών και των Κοινωνικών Επιστημών

Η περίπτωση της δίωξης της θεατρολόγου Έφης Λάζου δεν είναι μεμονωμένη, αλλά αποτελεί κορυφή ενός παγόβουνου που αποκαλύπτει τη βαθύτερη υποτίμηση της τέχνης και της κοινωνικής παιδείας στο δημόσιο σχολείο. Ιδίως στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια συστηματική και στοχευμένη απαξίωση των καλλιτεχνικών μαθημάτων και των κοινωνικών επιστημών, τόσο σε επίπεδο ωρολογίων προγραμμάτων όσο και σε επίπεδο εξετάσεων και ακαδημαϊκής αξίας.

Ένα σχολείο χωρίς τέχνες και κοινωνικές επιστήμες είναι ένα σχολείο χωρίς δημοκρατία

Η υποτίμηση αυτών των μαθημάτων είναι μια πολιτική επιλογή και λειτουργεί εις βάρος της κριτικής σκέψης, της δημιουργικότητας και της πολιτειότητας. Στην ουσία, χτίζεται ένα σχολείο που μαθαίνει τους νέους και τις νέες να υπακούουν και όχι να σκέφτονται.

Η τέχνη και οι κοινωνικές επιστήμες είναι εκείνες που ενοχλούν, γιατί γεννούν ερωτήματα. Και σε ένα σύστημα που φοβάται τις ερωτήσεις, όποιος επιμένει να μιλά, να δημιουργεί, να εμπνέει, όπως η Έφη Λάζου και τόσοι άλλοι εκπαιδευτικοί, διώκεται.

Αθήνα, 30/07/2025

Με συναδελφικούς – αγωνιστικούς χαιρετισμούς

Κατσωνόπουλος Θοδωρής

Αιρετό μέλος του ΠΥΣΔΕ

εκλεγμένος με το ψηφοδέλτιο των
Συνεργαζόμενων Εκπαιδευτικών Κινήσεων